

ปัจจัยอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ*

FACTOR STUDIES FOR DEVELOPING EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO BE LEARNING ORGANIZATIONS, CASE STUDIES OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE UBON RATCHATHANI-AMNAT CHAROEN SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

สุทธิศักดิ์ แก้วจินดา¹ และ พร้อมวิทย์ อัสวากิตนาวิน²

Suttisak Kaewjinda¹ and Promwit Asawakitnawin²

¹⁻²วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻²Nakhon Ratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: Suttisak28@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 23 เมษายน 2568; วันแก้ไขบทความ 29 เมษายน 2568; วันตอบรับบทความ : 30 เมษายน 2568

Received 23 April 2025; Revised 29 April 2025; Accepted 30 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีตัวแปรต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ อย่างไร 2) ทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรต่าง ๆ

Citation:

* สุทธิศักดิ์ แก้วจินดา และ พร้อมวิทย์ อัสวากิตนาวิน. (2568). ปัจจัยอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(2), 1044-1062.

Suttisak Kaewjinda and Promwit Asawakitnawin. (2025). Factor Studies For Developing Educational Institutions To Be Learning Organizations, Case Studies Of Secondary Schools Under The Ubon Ratchathani-Amnat Charoen Secondary Education Service Area Office.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(2), 1044-1062.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญหรือไม่ อย่างไร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มหมวดวิชา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ จำนวน 399 คน ที่ได้จากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1973) และเพื่อป้องกันความไม่ครบถ้วนและความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะได้รับคืนมา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 15% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 458 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) และปัจจัยการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีตัวแปรต่างๆ เป็นองค์ประกอบมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และทุกตัวแปรองค์ประกอบสามารถอธิบายรวมกันได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the competence of school administrators, the administration of professional learning communities, and the learning organization of schools with various variables as components, whether they are related to each other or not, and how. 2) test and confirm the structural causal relationship model (SEM) of various variables to see whether they influence the

development of schools into learning organizations in the case study of secondary schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Ubon Ratchathani-Amnat Charoen or not, and how. The sample group consisted of directors, deputy directors, heads of subject groups, school committees, and secondary school students under the Office of the Secondary Education Service Area, Ubon Ratchathani-Amnat Charoen, totaling 399 people, calculated using Taro Yamane's (1973) formula. In order to prevent incompleteness and imperfection of the returned questionnaires, the researcher assigned another 15% sample group, resulting in a total of 458 people using the simple random sampling method. The research instrument was a 5-level scale questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, frequency, percentage, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research results found that:

1. The factors of school administrators' competence (LCO) and the factors of professional learning community (PLC) administration, which have various variables as components, have an influence and are related to each other with being a learning organization of the school (LOR) with statistical significance at the .05 level.

2. The structural causal relationship model (SEM) is consistent with the empirical data according to the criteria of the appropriateness of the index (Fit) with statistical significance at .05 and all component variables can be explained together correctly.

Keywords: Competencies of educational institution administrators, professional learning community administration, learning organization of educational institutions

บทนำ

กระแสแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) หรือเป็นระบบราชการยุคใหม่ ซึ่งสามารถทำงานตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) เป็นแนวคิดในการพัฒนาองค์การโดยเน้นการพัฒนาการเรียนรู้สถานะของการเป็นผู้นำในองค์การ (Leadership) และการเรียนรู้ร่วมกันของคนในองค์การ (Team learning) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์และทักษะร่วมกัน และพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่องทันต่อสถานะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้ปัจเจกบุคคลได้พัฒนาทักษะและพฤติกรรม และมีความเชื่อมโยงกับการเสริมพลังองค์การ (Organizational Empowerment) (ไพโรจน์ ภัทรนารกุล, 2550) ในขณะที่ Senge (2001) มององค์การแห่งการเรียนรู้ในกรอบของการเสริมพลังและองค์การแห่งการเรียนรู้ ว่าเป็นองค์การที่ซึ่งบุคลากรในองค์การได้ขยายขอบเขตความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่บุคคลในระดับต่าง ๆ ต้องการอย่างแท้จริง มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความปรารถนา เป็นที่ซึ่งมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมีการขยายขอบเขตของแบบแผนของความคิด เป็นที่ซึ่งสามารถสร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ได้อย่างอิสระ และเป็นที่ยอมรับขององค์การมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการที่จะเรียนรู้ร่วมกันทั้งองค์การ อย่างไรก็ตาม การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เป็นแนวทางการจัดการภาครัฐที่รับแนวคิดการจัดการแบบภาคธุรกิจมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ เป็นแนวคิดหลักในการปฏิรูประบบราชการเพื่อตอบสนองและปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อาทิ กระแสโลกาภิวัตน์ การเปิดเสรี การแข่งขัน เป็นต้น และเพิ่มบทบาทภาคเอกชนและภาคประชาสังคม สำหรับบทบาทของภาครัฐจะช่วยเพิ่มอิสระการบริหารโดยลดการควบคุมจากส่วนกลางเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ เน้นระบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Performance based management system: PBMS หรือ Results based management system: RBMS) โดยกำหนดเกณฑ์ชี้วัด และการให้รางวัลผลการดำเนินงานเป็นแรงจูงใจทั้งในระดับองค์การและระดับปัจเจกบุคคล (Hood, 1991) ซึ่งปัจจุบันองค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและ

ภาคเอกชนต่างให้ความสำคัญกับการศึกษารูปแบบการพัฒนาองค์กรของตนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

ปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันการศึกษาในเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยที่ภาครัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน อีกทั้งในมาตรา 22 ยังได้ระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และเมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงครูผู้สอน จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว และนวัตกรรมใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครูที่ ครูจะต้องรู้จักคือ กระบวนการ PLC ซึ่งย่อมาจาก Professional Learning Community ซึ่งแปลว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีที่มาจากแนวคิดของภาคธุรกิจเกี่ยวกับความสามารถขององค์กรในการเรียนรู้ (Thompson, Gregg, & Niska, 2004) โดยที่ PLC จะประกอบไปด้วยการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล (กมลวรรณ ทิพยเนตร และ นันทวรรณ ทิพยเนตร, 2562) และด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยรูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือรูปแบบในการบริหารการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการด้วยความร่วมมือร่วมของชุมชนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีตัวแปรต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ อย่างไร
2. เพื่อทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ หรือไม่ อย่างไร

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990) ที่เน้นการพัฒนาความสามารถของบุคลากรผ่านการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสำคัญ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร และการจัดการความรู้ ภายใต้กรอบแนวคิด LCO และ PLC งานวิจัยในประเทศ เช่น ของ ปิยวรรณ ศรีวรานันท์ (2563) และสุพัตรา เลิศวัฒนารักษ์ (2562) ที่พบว่าการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและนวัตกรรมมีผลต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ การบูรณาการความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นก็เป็นปัจจัยเสริมความสำเร็จของสถานศึกษาในบริบทของอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรวิจัยที่ใช้เป็นหน่วยวิเคราะห์ ทั้งหมด (Unit of Analysis) ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่ม/หมวดวิชา คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ตัวแทนที่ดีในการศึกษาในครั้งนี้

2. การสุ่มตัวอย่าง เลือกใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้กลุ่มประชากรเป้าหมายมีโอกาสได้รับ

เลือกเท่ากันหมด จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่ม/หมวดวิชา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ จำนวน 399 คน ที่ได้จากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1973) และเพื่อป้องกันความไม่ครบถ้วนและความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะได้รับคืนมา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 15% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 458 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการสุ่มแบบอย่างง่าย (Sample random sampling)

3. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ (Instrument and Measurement)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแบบสอบถามวิจัย (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือวิจัย เป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) 5 ระดับ (มากที่สุด/มาก/ปานกลาง/น้อย/น้อยที่สุด) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเปิดมีลักษณะให้เลือกตอบ โดยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (Questionnaire) ดังนี้ (สุภมาศ อังศุโชติ และคณะ, 2552)

3.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Congruence: IOC) กำหนดไว้ที่ค่า IOC ไม่น้อยกว่า .60 ของแบบสอบถามวิจัย (Questionnaire) ทั้งฉบับ ซึ่งผลการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Congruence: IOC) = 0.86 โดยผู้เชี่ยวชาญ (Experts) จำนวน 5 ท่าน สรุปได้ว่าทุกข้อคำถามวิจัยมีเนื้อหาความสอดคล้องตามค่าสถิติที่กำหนด

3.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability Pretest) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามวิจัย (Questionnaire) ที่ได้จากแนวทางที่ 1 ไปทำการทดสอบ(Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมายในการวิจัย จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability Coefficients) โดยการกำหนดค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ค่า Alpha ไว้ที่ไม่น้อยกว่า .60 ขึ้นไป ซึ่งผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability Coefficients) ตามวิธีการของ Cronbach (1951) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยรวมทั้งฉบับ ที่ค่า Alpha = .96 สรุปได้ว่าทุกข้อคำถามวิจัยมีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ค่าสถิติที่กำหนด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่ม/หมวดวิชา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ จำนวน 399 คน ที่ได้จากการคำนวณตาม

สูตรของ Taro Yamane (1973) และเพื่อป้องกันความไม่ครบถ้วนและความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะได้รับคืนมา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 15% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 458 คน ได้กลับคืนมาภายในช่วงเวลาที่กำหนด จำนวน 384 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.8 ถือว่าเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์สถิติที่กำหนด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนานั้น ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (ค่าร้อยละ หรือจำนวน) การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจายของข้อมูล และการเปรียบเทียบข้อมูล

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไปว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละครั้ง ถ้าหากประกอบด้วยตัวแปรสุ่มเพียงสองตัว คือ X กับ Y จะเรียกความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรสุ่มว่า สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) แต่ถ้าหากมีตัวแปรสุ่มมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป เรียกว่า สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ในกรณีสหสัมพันธ์อย่างง่ายนั้นถ้าความสัมพันธ์อยู่ในรูปของเส้นตรงจะเรียกว่า สหสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Correlation) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรพยากรณ์ที่ RUN ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มาเสนอในรูปแบบสมการถดถอยพหุเชิงเส้น ในรูปของสมการคะแนนดิบ (B) คือ $\hat{Y} = \text{Constant} + X_1 + X_2 + X_3 \dots$ และในรูปของสมการคะแนนมาตรฐาน (Beta) คือ $\hat{Z} = Z_1 + Z_2 + Z_3 \dots$

5.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือการวิเคราะห์ปัจจัย เป็นวิธีการทางสถิติที่จะช่วยให้นักวิจัยสร้างองค์ประกอบจากตัวแปรหลายๆ ตัวแปร โดยรวมกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมากโดยความสัมพันธ์อาจเป็นทางบวกหรือทางลบก็ได้ ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบจะไม่มีความสัมพันธ์กันหรือสัมพันธ์กันน้อย องค์ประกอบหนึ่งๆ จะแทนตัวแปรแฝง อันเป็นคุณลักษณะที่นักวิจัยต้องศึกษา ซึ่งโมเดลการ

วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis Model) เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบได้สองโมเดล คือ (อโณทัย ตรีวานิช, 2552)

โมเดลที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยโปรแกรม SPSS มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบรวมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ผลที่ได้คือลดจำนวนตัวแปรสังเกตได้โดยสร้างเป็นตัวแปรใหม่ในรูปขององค์ประกอบรวม

โมเดลที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบทฤษฎีสำรวจและระบุองค์ประกอบและเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างตัวแปรใหม่ ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนี้ ผู้วิจัยสามารถกำหนดโมเดลของการวิจัยได้ โดยสามารถเขียนเป็นโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ (SEM) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลเชิงสมมุติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีตัวแปรต่างๆ เป็นองค์ประกอบ ว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ อย่างไร

โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อทำการทดสอบตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่มีตัวแปรต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) ด้วยสถิติอ้างอิงแบบไม่มีพารามิเตอร์ (Non Parametric Inference) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 1 ดังนี้

Table 1: Pearson's Product Moment Correlation Coefficient of Internal variables External variables

Variables	Pearson's Coefficient	1	2	3
LCO	Pearson Correlation Sing. (2-tailed)	1	.623**	.784**
PLC	Pearson Correlation Sing. (2-tailed)		1	.819**
LOR	Pearson Correlation Sing. (2-tailed)			1

** Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

จากตารางที่ 1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) ทุกตัวแปรมีที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($R = .784$) โดยมีตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบ คือ (1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (LCO_1.1) (2) การบริการที่ดี (LCO_1.2) (3) การพัฒนาตนเอง (LCO_1.3) (4) การทำงานเป็นทีม (LCO_1.4) (5) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (LCO_1.5) (6) การสื่อสารและการจูงใจ (LCO_1.6) (7) การพัฒนาศักยภาพบุคคล (LCO_1.7) (8) การมีวิสัยทัศน์ (LCO_1.8) (9) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (LCO_1.9) ทุกตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันกับการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($R = .784$) โดยมีตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบ คือ (1) การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน (PLC_2.1) (2) การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน (PLC_2.2) (3) การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน (PLC_2.3) (4) การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน (PLC_2.4) (5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล (PLC_2.5) ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($R = .623$), และมีความสัมพันธ์กันกับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($R = .819$) โดยมีตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบ คือ (1) ความรอบรู้แห่งบุคคล (LOR_3.1) (2) แบบแผนความคิด (LOR_3.1) (3)

การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (LOR_3.1) (4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (LOR_3.1) (5) ความคิดอย่างเป็นระบบ (LOR_3.1)

Table 2: Analysis of Model Summary, correlation coefficient for predicting independent variables

Model Summary	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
LCO	.584	.368	.766	.45414
PLC	.787	.576	.775	.31251

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์รูปแบบอำนาจค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (Model Summary) พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พยากรณ์ (R Square = .368, ค่าพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square = .766 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Std. Error of the Estimate = .45414), ตัวแปรการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พยากรณ์ (R Square = .575, ค่าพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square = .775 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Std. Error of the Estimate = .31251)

Table 3: Analysis of variance (ANOVA) of variables introduced into the forecasting equation

Variables	Model	SS	df	MS	F	Sig.
LCO	Regression	40.506	1	40.506	322.76	.000**
	Residual Total	46.058	367	.125	1	
		86.563	368			

PLC	Regression	72.278	1	72.278	325.11	.000**
	Residual Total	20.836	382	.055	5	
		93.115	382			

** P-value < .05

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) และตัวแปรการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Table 4: Stepwise Regression Analysis of variables introduced into the forecasting equation

Variables	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
Constant	.077	.215	-	.655	.238**
LCO	.410	.081	.513	5.442	.000**
PLC	.470	.028	.454	12.002	.000**

** P-value < .05

จากตารางที่ 4 การวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) ของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) มีความสัมพันธ์ ที่ค่า Beta = .513, การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความสัมพันธ์ ที่ค่า Beta = .454

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพยากรณ์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) ได้สมการถดถอยพหุเชิงเส้นอยู่ในรูป

สมการในรูปของคะแนนดิบ (B) คือ $\hat{Y} = .077 + .410 + .470$

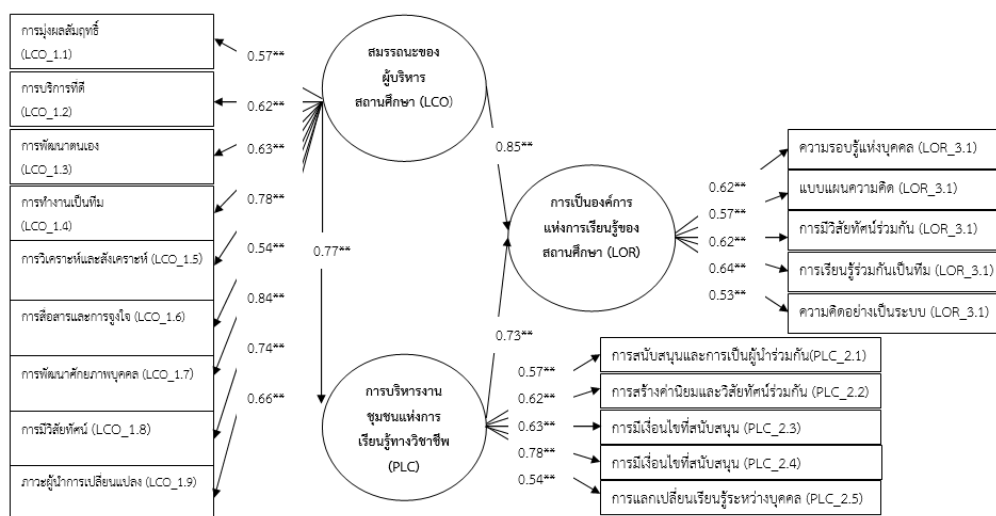
สมการในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) คือ $\hat{Z} = .513 + .454$

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) การบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีตัวแปรต่างๆ เป็นองค์ประกอบมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า การมีองค์การแห่งการเรียนรู้ จะทำให้องค์การและบุคลากร มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล โดยมีการเชื่อมโยงในรูปแบบของการทำงานเป็นทีม (Team learning) สร้างกระบวนการในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเตรียมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร (Organizational change) เปิดโอกาสให้มีการทำงานเป็นทีมและมีการเสริมพลังอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการคิดริเริ่มและการสร้างนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งจะก่อให้เกิดองค์การที่เข้มแข็งพร้อมเผชิญกับสภาวะเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นต่อไป

2. ผลการทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรต่างๆ ว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ หรือไม่ อย่างไร

เป็นการทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) เพื่อทำการทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Structural Equation Model Analysis: SEM) ของตัวแปรแฝงหรือตัวแปรองค์ประกอบโดยใช้สัญลักษณ์รูปวงกลมหรือวงรีแทนตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้หรือตัวแปรพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้โดยใช้สัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแทนตัวแปรสังเกตได้

ผลการทดสอบและยืนยันตัวแปรต่าง ๆ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) ปรากฏตามภาพที่ 2 ดังนี้

Chi-Square = 65.77, df = 44, P-value = 0.31835, RMSEA = 0.037

** Correlation is significant at the .05

ภาพที่ 2 การทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ครูวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit)

จากภาพที่ 2 ผลการทดสอบและยืนยันแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ครูวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) พบว่า ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (X^2/df) = 65.77/44 = 1.494 น้อยกว่า 2, ค่าความมีนัยสำคัญ (p-value) = 3183, ค่า RMSEA = 0.037 น้อยกว่า .05, ค่า GFI = 0.97 มากกว่า .90, ในส่วนค่า AGFI = 0.95 มากกว่า .90, ค่า CFI = 0.99 มากกว่า .90, ค่า NFI = 0.98 มากกว่า .90, ส่วนค่า NNFI = 0.99 มากกว่า .90, และค่า CN = 383.27 มากกว่า 200 ซึ่งแสดงว่าแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และทุกตัวแปรองค์ประกอบสามารถอธิบายรวมกันได้อย่างถูกต้อง

อภิปรายผล

แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ของตัวแปรต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี-อำนาจเจริญ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) พบว่าทุกตัวแปรองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถอธิบายรวมกันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศในมิติขององค์การแห่งการเรียนรู้ในกรอบของเพิ่มสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) และการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ว่าเป็นองค์การที่ซึ่งบุคลากรในองค์การได้ขยายขอบเขตความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่บุคคลในระดับต่างๆ ต้องการอย่างแท้จริง มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความปรารถนา เป็นที่ซึ่งมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น และมีการขยายขอบเขตของแบบแผนของความคิด เป็นที่ซึ่งสามารถสร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ได้อย่างอิสระ และเป็นที่ซึ่งสมาชิกขององค์การมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการที่จะเรียนรู้ร่วมกันทั้งองค์การเพื่อการบริหารการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการด้วยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนท้องถิ่นต่อไป

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนจตุภาคีเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการด้วยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนท้องถิ่น ประกอบกับการสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) และประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันสถานการณ์ นอกจากนี้ ทุกองค์การมีการปรับลดขนาด (Downsizing) ส่งผลให้มีขอบเขตการควบคุมบังคับบัญชา (Spans of control) อย่างกว้างขวางกว่าเดิม ด้านผู้บริหารเองก็มีการเพิ่มมากขึ้น และมีความจำเป็นที่ผู้บริหารยุคใหม่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในองค์การให้มีการถ่ายทอดอำนาจการตัดสินใจไปยังระดับล่างให้มากขึ้นซึ่งจะ ส่งผลจ่อขวัญกำลังและเป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะ ประสพการณ์ การมีความ

อิสระคล่องตัว และความเชื่อมั่นในการทำงานที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การบริหารการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป

1. ปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา (LCO) และปัจจัยการบริหารงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีตัวแปรต่างๆ เป็นองค์ประกอบมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (LOR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ค่าดัชนีตรวจสอบที่เหมาะสม (Fit) มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และทุกตัวแปรองค์ประกอบสามารถอธิบายรวมกันได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารตามกรอบแนวคิด LCO (Learning-Centered Organization) โดยเฉพาะในด้านภาวะผู้นำ การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ และการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LOR) พร้อมทั้งควรนำแนวทางของ PLC (Professional Learning Community) ไปใช้เพื่อพัฒนาระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างครูและบุคลากร

2. ควรใช้แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (SEM) ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วว่าเหมาะสม (Fit) เป็นแนวทางในการประเมินและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวม เพื่อให้สามารถออกแบบกิจกรรมหรือโครงการที่ตอบโจทย์พัฒนาการองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ตรงเป้า และมีผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์

3. ผลวิจัยนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งระบบ โดยเฉพาะในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความหลากหลายของบริบทท้องถิ่น เช่น ในพื้นที่อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างในหลายเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านบริบทของ LCO และ PLC ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LOR) ซึ่งจะทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมมากขึ้น
2. ศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนหรือปัจจัยอื่นที่มีผลเพิ่มเติม เช่น แรงจูงใจของครู ทัศนคติของผู้บริหาร หรือปัจจัยภายนอกทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดล SEM

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ทิพย์เนตร และ นันทวรรณ ทิพย์เนตร. (2562). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนของครูโดยการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. ใน รายงานโครงการวิจัย. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1.
- ฉวีวรรณ ฉัตรวิไล. (2560) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- ปวีณา เจริญภูมิและคณะ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยเอเชีย, 6(2), (กรกฎาคม – ธันวาคม 2559)
- นุชนรา รัตนศิริประภา. (2557). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7(2), (เดือนกันยายน – ธันวาคม 2557)
- สัมมา ธนธัญย์. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารมหาวิทยาลัย. ใน รายงานการวิจัยคณะครุศาสตรมหาวิทยลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- วุฒิภัทร พงษ์เพชร. (2554). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครพนม. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม
- ประจวบ แจ้โพธิ์. (2556). ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยวรรณ ศรีวรรณท์. (2563). การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- หอมหวน แสนเวียงจันทร์. (2559). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลอำเภอภึงบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิสดารค์ เวชยานนท์. (2549). Competency-Based Approach. กรุงเทพฯ : คณะรัฐ ประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2550). “การจัดการภาครัฐกับการเสริมพลังประชาชน”, รัฐกับการ ส่งเสริมสร้างพลังประชาชน/ชุมชน, การประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ ระดับประเทศ ครั้งที่ 1 เรื่องรัฐประศาสนศาสตร์กับการเสริมพลังสร้างพลังประชาชน, วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2550. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์.
- สุกมาศ อังศุโชติ และคณะ. (2552). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และ พฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีคง การพิมพ์.
- สุพัตรา เลิศวัฒนารักษ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- อโณทัย ตีรวานิช. (2552). สถิติธุรกิจ. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- Thompson, Gregg, & Niska, L.M. (2004). Professional learning communities, leadership, and student learning. *Research in Middle Level Education Online*, 28(1). จาก <http://www.nmsa.org/Publications/RMLEOnline/tabid/101/Default.aspx>, 2004. <https://www.thaihealth.or.th>
- Goleman, Daniel et al. (2003). *The New Leaders: Transforming the Art of Leadership into the Science of Results*. London: Time Warner Paperbacks
- Hood, C. (1991). "A Public Management for all seasons", *Public Administration Journal*, Vol. 69, Spring; 3-19.
- Mahmuddin Asry, et al. (2015). "organizational development approach to organization learners in the provision of public service in cardiac centre dr. wahidin sudirohusodo central hospital makassar, south sulawesi" , *international journal of academic research*, vol. 7. no. 1, january, 2015.
- Russell, A. & Matthews, L. (2003). *The Organizational Empowerment Scale*. Texas Christin University. Fort Worth, Texas, USA.
- Senge, P.M. (2001). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday/Currency, New York.